

Sygn. akt **IV Nc 287/20**

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Włodarczyk

na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 stycznia 2021 r. w Warszawie

sprawy z powództwa (...) (**Spółce Akcyjnej**) **Oddział w Polsce z siedzibą w W.**

przeciwko **R. G.**

o zapłatę

postanawia:

odrzuć pozew.

Sygn. akt Nc IV 287/20

UZASADNIENIE

W dniu 10 grudnia 2020 r. (data prezentaty - k. 3) (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce z siedzibą w W. złożył pozew o zapłatę w postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu R. G..

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 19 września 2011 r. (...) S.A. z siedzibą w A. prowadzący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce zawarł z pozwanym umowę o kredyt hipoteczny nr (...). Z uwagi na zaprzestanie dokonywania spłaty rat przez pozwanego, przedmiotowa umowa została wypowiedziana. Wskazał również, że roszczenie wynikające z w/w umowy, powstałe na skutek jej wypowiedzenia, będące przedmiotem żądania pozwu zostało przejęte przez (...) wobec połączenia w dniu 3 listopada 2008 r. (...) Bank (...) S.A. i (...) na drodze sukcesji uniwersalnej (pozew - k. 5-6).

Sąd zważył co następuje.

Zgodnie z treścią przepisu art. 64 § 1 i 2 k.p.c. zdolność sądową posiada każda osoba fizyczna i prawna, a także jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną.

Stosownie zaś do treści art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. sąd odrzuci pozew, jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie.

Zgodnie z art. 48i prawa bankowego, instytucja kredytowa może prowadzić działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej.

Sąd stoi na stanowisku, że występujący jako powód w niniejszej sprawie oddział w Polsce jest oddziałem instytucji kredytowej w rozumieniu wyżej wskazanego art. 48i Prawa bankowego, wobec czego powód jako oddział spółki zagranicznej może wykonywać na podstawie art. 48j Prawa bankowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności określone w art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-8 Prawa bankowego, w zakresie wynikającym z zezwolenia udzielonego przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego. W ocenie Sądu, z treści pozwu i treści pełnomocnictwa nie wynika, aby oddział działał w imieniu i na rzecz zagranicznej osoby

prawnej tylko występuje jako samodzielny podmiot. W przedmiotowej sprawie sytuacja taka jest niedopuszczalna bowiem w świetle przepisów oraz przyjętej doktryny powód nie posiada zdolności do występowania w sprawie sądowej jako strona powodowa.

W doktrynie wskazuje się, że zdolność sądowa jest kwalifikacją podmiotu do występowania w sądowym postępowaniu cywilnym w charakterze strony, interwenienta ubocznego lub uczestnika postępowania nieprocesowego oraz podmiotów postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego, albo - krócej rzecz ujmując - zdolnością do zajmowania pozycji podmiotu postępowania cywilnego (zob. W. Broniewicz, *Zdolność sądowa w postępowaniu cywilnym*, NP 1965, nr 5, s. 577; A.G. Harla, *Zdolność sądowa w świetle obowiązujących przepisów prawnych*, *Studia Prawnicze* 1986, nr 3-4, s. 313; M. Jędrzejewska, *Problemy wynikające z regulacji zdolności sądowej w postępowaniu cywilnym*, PS 1993, nr 10, s. 45).

Wskazać należało, że oddział zagranicznej osoby prawnej nie ma zdolności sądowej. Oddział przedsiębiorcy zagranicznego, podobnie jak oddziały innych przedsiębiorców, mimo że jest wyodrębnioną i samodzielną organizacyjnie (poprzez wyodrębnienie składników majątkowych, personelu pracowniczego, kierownictwa, księgowości itp.) częścią działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorcę poza jego główną siedzibą, nie posiada odrębnej od przedsiębiorcy podmiotowości w sferze prawa cywilnego. Zdolność sądowa przysługuje jedynie zagranicznej osobie prawnej jako całości, choć ta działa przez swój oddział w Polsce (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1279/00, i z dnia 21 maja 2004 r., V CK 502/03, postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2007 r., II CSK 25/07, z dnia 27 października 2010 r., V CSK 96/10 oraz z dnia 9 lipca 2015 r., I CSK 669/14, nadto wyrok NSA z dnia 18 marca 2011 r., II FSK 1773/09).

Ponadto w KRS ujawniono firmę powoda jako zagranicznej instytucji kredytowej, odrębnie oznaczono samą nazwę oddziału tej instytucji, wskazano także osobę „reprezentującą zagranicznego przedsiębiorcę w oddziale” (wpisy w dziale 1 KRS), niemniej jednak samodzielność oddziału instytucji kredytowej w aspekcie organizacyjnym i funkcjonalnym (dokonywanie czynności bankowych i pozabankowych) nie oznacza, przyznania temuż oddziałowi osobowości prawnej, a tym samym także - zdolności sądowej

w rozumieniu art. 64 k.p.c. Zarówno wskazanie tzw. firmy oddziału zagranicznej instytucji kredytowej (art. 43⁶ k.c.) jak i pozostałe wpisy KRS wskazują bowiem nie na samodzielność jurydyczną oddziału, ale na jego powiązania organizacyjno-prawne z taką instytucją jako całością.

Oddział przedsiębiorcy zagranicznego korzysta więc z osobowości prawnej przedsiębiorcy zagranicznego przy podejmowaniu czynności prawnych związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Wobec braku zdolności prawnej oddział przedsiębiorcy, w tym także przedsiębiorcy zagranicznego, nie posiada odrębnej od tego przedsiębiorcy zdolności sądowej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1994 r., III CZP 21/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 203 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2004 r., IV CK 183/03).

Przenosząc przedstawione rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że powództwo nie może zostać wytoczone przez oddział spółki zagranicznej, jakim jest (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, który nie posiada samodzielnej zdolności sądowej do występowania jako strona powodowa w niniejszym procesie.

Przedmiotowy brak zdolności sądowej (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce z siedzibą w W. nie może być uzupełniony, ponieważ przesłanką warunkującą uzupełnienie braków w zakresie zdolności sądowej (art. 70 k.p.c.) jest zachowanie tożsamości strony dotkniętej tym brakiem (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 24 września 2004r I CK 131/04).

Z przytoczonych wyżej względów na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

(...)